

૧૧૨૬૫૧ ૨૧૧૮

શ્રી
કુમુદ-કેસરી.
નાટકનાં ગાયનો.

ધી "નેશનલ" પ્રેસ, મધ્યે એ. ખ. સીવરાજ્ય જાહેર છે.

કીમત બે આના

મહાત્મા વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

૬-૧૩-૬ ૪૬૪૦

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

[राक्षसती कापीराइट विभाग]

अनुक्रमांक ४५४० वर्गीक

पुस्तकनुं नाम डुमुई डेसरी ना२३नां
गा२५नां

विषय ६ १ २ ३

કુમુદ—કેસરી

❧ નાટકનાં ❧

ગાયનો.

અંક પહેલો.

સુત્રધાર—

૧

વિશ્વપતિ વંદુઆવો, થાવો સહાય કરી,
થાવો સહાય કરી, રાખો લાજ આજ મારી—વિ०
નવીન પ્રયોગ કરવા, મતિદયોને તે સુધરવા
વિદ્ન વાદળી વીદારી થાવો સહાય કરી
હીણાંકસ ને સંહાર્યો પેહેલાદને ઉગાર્યો
દાસને ન દયો વીસારી થાવો સહાય કરી
શીશ તુજ ચર્ણે નામી દીન બધું અંતર્યામી
કતી આ દેજે સુધારી થાવો સહાય કરી

બાળાઓ—

૨

એવીધ વીધ વીલાસી સજ્જનો મળ્યા
 શશી સમન રૂપ રંગ છે ભર્યા — એ૦
 કંઈકતો શૃંગાર હાસ્ય સીનને નીહાળતા
 કંઈક ગાન તાન ના વીશે મજ્જા માણતા
 વીચારો કંઈક નાવીતર્કના વીશે વળ્યાં
 ભેદ મર્મ ચક્ષુ ભાવ બાણે સ્વર્ગને વર્યા—એ૦
 કાંઈ કાલીદાસ બાણ કાવ્યને વખાણતા
 કાંઈ ભરત ભાવ સંક્ષીપ્તરને ગણાવતા
 વિચારો કંઈકતો વીશય વાતમાં વળ્યા
 દોષને ક્ષમા કરી ગુણોનો જ્ઞાનમાં ગળ્યા—એ૦

ગોગિની

૩

અમર કરી લેને માનવ દેહ ધરી પેમથી કરી હરી રસ ભરી—
 —અમર૦
 નાહક આતક અણુ મોલી જશે સમજ તું જરી સમજ તું જરી—
 —અમર૦

કાયા સુતરને તાંતણે જે બાંધી આ છન્દગાનીઝે
 દરિયા તણા મોગ્ગ સમી તું જુડી બાણ જીવાની છે
 અણુ ધારીએ અજ્ઞાનજે આ આંખ અંધ થવાની છે
 અંતર તણી સહુ આશ અંતરમાં સમાઈ જવાની છે
 માટે ભજ હરિ હરિ ભજ હરિ હરિ ભજ હરિ હરિ ભજ હરિ—

—અમર૦

ચોઝીની

૪

અજ્ઞાની જરા ભેને ઝીણી આંખ ખોલી
 કેમ માયામાં રહ્યો ડોલી —અજ્ઞાની૦
 સીતા હરી જ્યારે રાવણે મધ ક્યાં રામની શક્તિ અતોલી
 એજ રાવણુ બળ ક્યાં ગયું જ્યારે રામ લંકા રોજી—અજ્ઞાની૦
 દશા દૂરે ત્યારે બુદ્ધિ દૂરે જાય ચુલે ચઢી ચતુરાઈ
 હાથ કેરાં હથિયાર રહે હાથમાં એમનાં એમ કટાઈ—અજ્ઞાની૦

કુંભુદ—

૫

નકરે હો કાળી કાયલડી ટણકાર— નકરે૦
 હું જોખન ભરી નાર
 મારે મ્હેલે નથી ભગ્યાર —નકરે૦
 ઝરમર ઝરમર તેણેનાં વરસે વીજ કો ચમકાર
 તેમાં પાપીણી પીયુ પીયુ ખોલી
 શું કાળજ મારે કટાંગે— નકરે૦
 માત મરીગઈ તાત ગયા મરી આતન ભાળ લેનાર
 પરને પનારે પડી હું મરીછું
 મરેલી ને નહિમારે —નકરે૦

દાસીયુ—

૬

આવ્યું જોખન આજે તે કાલ જાશેરે—આવ્યું
 ભોળાં ભુલી ભરોસે ભુલ જાશેરે—ભોળાં ભુલ જાશેરે
 પસ્તાસેરે —આવ્યું
 જેવી ઝખકતી વીજ સરી જાશેરે

જેવી કુલ કળી ખીલી ખરી જાશે
મેઘના ઘનુષ રંગ વિખરી જાશે—આવ્યું

કુસુદ—

૭

કોઇનું કર્યું કંઈ થાય નહિ. છે કર્મ સહુ કરનાર—કો.
કર્મ સહુ કરનાર ન કોઇથી કર્મે કદી ફરનાર—કો.
કર્મ કાગળે પૂર્વે જનમના દીધા જમે થનાર
દીધા તેવા લેવા પાછા એજ કરમ વ્યવહાર—કો.
જમે કરાવ્યા હશે કાંકરી મણી નથી મખનાર
જેમ મણીનો વિશ્વ ધણીથી હરખ્યા નથી હખનાર—કો.

કોડીયા—

૮

અક્કલના ખાહો તે આપો ઇન્સાફ
અધરી વરે કોણુ બેટોકે બાપ—અક્કલના
મે જે નારી મનથી ધારી કરવા મારી તેપર વારી
બરાપોકરે વરવા તણી વાત—અધરી
કહે બાપો છે અધરી એ મારી
કહે બેટો આ મારી થનારી
એમ અમારી નિત્ય થનારી મારા માસીથી જાહદારી
પુછું જો કોઇ પતાવો પંચાત—અધરી

કુસુદ—

૯

નાના પ્રિતમ નહિ જા આ—ના ના
સહેજ વાતમાં શું રીસાઓ
આવો આવો આવો—ના ના

સખીયો—સખીરી કાને તું સાદ કર

કુમુદ—ઓ નાથ

સખીયું—આ શું

અપરાધ અરે

કુમુદ—મુજ નેણુ ઝરે શું હાસ્ય કરે

જાઓ જાઓ ધાઓ અટકાવોરે

જા દોડ દોડ જો ઓ જાયે—ના ના

સખીયો—ક્યાં

કુમુદ—ઓ જાયે

સખીયો—ક્યાં

કુમુદ—એ જાયે

અહીં અહીં જાયે તહીં તહીં જાયે

લાવો લાવો સ્યામ સમજવોરે—ના ના

કુમુદ—

૧૦

એજ એજ અલખેલો છેલો બાંકી સુરત વાળો છે

એજ એજ હગ બગ રૂપાળો કપટી કાળજ કાળો છે

એજ એજ મુજ ભીતર ભેદક ભારી ભમરનો ભાલો છે

એજ એજ મુજ કાખજ વેધક કાલિસ નેણુ કટારી છે

એજ હગારો એજ ધૂતારો એજ લુંટારો મારો છે

એજ જાદુગર કામલુગારો મુજ મનનો હરનારો છે

ચાગીની—

કંથ પુરનો પંથ દુર છે

કુસુમ—આ

ચોગીની—આરા વળી હારો છે

ધારો અહીં પણ ગાઉ હજારો

ચિત્ર પટે ચમકારો—છે

વીર રાજ પૂત મલ્લ દેવ સુત

કુમુદ—સીદ રાજ વર મારો છે

ચોગિની—છે વિધિના વસ્તારો

સ્વપ્ન વર તારો સત્ય વર તારો છે

કુમદ—

બેન.

સખી—સુખેજન, સંગજ નજરે

કાણુ કહી વર તારો છે

દષ આશીશ દુનિયા દરિયે

તારો ધ્રુવર તારો છે

કાઠીયો

૧૧

જગતું જગ સલુણી જગ જગ તું જગ જમતું

ટળાવ્યો દિવસ બહુ તને મળવાને

મલ્યો માડ છે લાગ—જગતું

વખત નકર ગોરી ગળે આશકને

લાગ લાગ તું લાગ—જગતું

પાતું પ્રિતિ રસ પ્યારી આયું જે મુખેથી

માગ માગ તું માગ—જગતું

આપરે—

૧૨

માનોરે મારી રંગીલી રામાં માનો માનોરે (૨)—માનોરે
વાયલ કીધા છે તેં નારી નયનો ફેરી મારી કટારી ભેટા
ભેટા ભેટારે હવે ભાવેથી ભામા—માનોરે
માન મુકી મોઢું બતાવો શાને માટે શરમ લાવો—
સમજે સમજે સમજેરે મારી સલુણી સ્થામાં—માનોરે

નાયકાઓ—

૧૩

મેરો અચર પકરગારી દીનીરે
આ લીરી આજ ખીજ ડગરવા
અએસો દીઠો મોસે કરત બરજેરી—મેરો
મેં તો નીકલી અપને ભુવનસે ચલી જાત મોઢે
ભુમે અપને સનંદ કહે મોઢે કજ હુન ઠારો—મેરો

લેપડુ—

૧૪

એસી બતી હે પ્યારી મેરી જાન
લીંબુસી છતીયાં મીઠીસી બતીયાં
કહે નહીં તુમ ખીન રતિયાં—કેસી
ગલે લગાવો પ્યાર દીખાવો
નઘ્યનાસે નઘ્યના મીલાવો મેરી જાન—કેસી
જાન હમારી બતી દુલારી
બોસા દે દે મેંય જાઉં કુરબાન—કેસી

કેડીયો—

૧૫

આવ્યો છું પ્યારી ઉંમરે અલખેલી
તું તો મારે પ્યારી પહેલી આવો કરીયે કુમુદ કેતી
ચુમ્મન દેશો આલીંગન દેહેતી
તારા મનનો મેલજ મેલી જો જો થતી હવે નહીં ધતી—આવ્યો છું

ખાપરો—

આધા જવો નહીં લલચાવો ભામની ભોળતવી શું ધારી—
મુખના મીઠા આજ દીઠા દૂર જ્યારે થઈ શોકો મારી—

કેડીયો—

જહાલી મારી બોલી તારી કપી શકું નહીં હું ન્યારા—
શોકો તારી કોણ વીચારી બોલ વીચારી કુંધટ ટાળી—

ખાપરો—સારી તારા પ્રપંથી હારી કરવા આવ્યા મને નારી
જોઈ લેશો મુખડાનો નટકા
ધાયલને ટાળે આ લટકો જોઈને નવ ફટકો અલંગન

કેશરી—

૧૬

રામા વીના જાણુ સહુ વીખવે વેરાન દીસે
સુના મંદર મેડી જળાને જળીયા
વીરહીને રામકે ન આગમાં આરામ દીસે
નીંદ નહીં દીન રેન આવે ન ધડી ચેન
મદન તું બાળે જીવ લેણુ જ્ઞાને દીશે—

કેસરી—

૧૭

વિરહી વિભેગી મનકું અતિસે મુંઝાયે—વિરહી
 શાન્તિ માટે ભટકું પણુ ના લેશ પમાયે વિરહી
 શાન્ત છે સંસાર સહુ છે શાન્ત નરને નાર—
 પંખીયો પણુ શાન્ત થઈ સુતાં દીસે આ વાર
 શાન્ત શશિની શાન્ત રજની શાન્તિ સહુને પાય—
 એક આ હિણુ ભાગી હધયું ક્યાંય શાન્ત ન થાય—વિરહી.

કેસરી—

૧૮

જે ગોરી ભેઠી અશોકની ડાળે
 જે ગોરી આડી આંખે મને ભાળે
 જે ગોરી હિડી ગગન ચઢી ઘેડી
 જે ગોરી છુપી પવન માલી પેડી
 જે ગોરી ખુલી વાદળ દોરી ઝાલી
 જે ગોરી બુલી હવાને ઉઠાળી
 જે ગોરી છુટી તુટી દોરી ઢીલી
 આ પડી આ પડી આ ઝીલી ઝીલી

કુંભુદ—

૧૯

નણુદલ વીરા અધીરા જરા ધીરા ધીરા—નણુદલ
 સુકોમળ રનેહથી સજ્જન સજ્જન સમગ્ગવું છું
 નિર્મળ નેહ જળ શિતળ છતે છંટાવું છું
 પરિમળ પુષ્પ જ્વેખન બાગથી બહેકાવું છું
 હધયા હિડાળે મારા લાલજી લહેકાવું છું—નણુદલ

શાન્તિ મંત્રે ભર્યા પ્રિતિના ગીત ગાઉં છું
 સુધારસ ઝરતાં શાન્ત નયન હું ન આવું છું
 મીઠી મીઠી હાશ ભરી શાન્ત વાયુ વાવું છું
 મીઠી મીઠી શાન્ત નીંદ સાહયમા શિર છાઉં છું—નણુદલ

કેસરી—

૨૦

સ્વીકારો સલુણી મારા પ્રેમની નીશાલી
 મન મોહનાં હું માથે ચઢાવું—સ્વીકારો
 કુમુદ—એ નિશાનીથી બંધાણી મારા નાથથી સદાની
 કેસરી—મન મોહના હું જીવથી જડાઉં—નિશાની
 હવે તો હું તારો, તું મારી સદાની
 કુમુદ—સાક્ષી સુખણુ દેવ લગ્ન ક્રીયાની
 કેસરી—દેઘશ હું સુશાણી દેઘશહું સુશાણી દેઘશ હું સુશાણી—સ્વી

રઘો તથા નાથી—

૨૧

તારા જોખન વનમાં આ ભમરો મદ ઘેલો થઈને ધુમે—તારા
 રંગીલો રસઘેલો ભમરો આ રસ કળીયોને યુમે—રંગીલો
 નાથી—રંગીલા ભમરા આવો
 ર ઘો—આવ્યો રંગીલી આવ્યો
 નાથી—રસઘેલા ભમરા આવો
 ર ઘો—આવ્યો રસઘેલી આવ્યો
 નાથી—અલખેલા ભમરા આવો
 ર ઘો—આવ્યો અલખેલી આવ્યો

આવો કુસુમ રસ પાવો, મધુર ખીલી વસંત વાળી આસમે—
હો ભમરો રસ કળીયોને ચુમે—તારા—૦

૨૭૦ તથા નાથી— ૨૨

અરે વાહ મેરખાન

નાથી—જાણ્યા એતો હવે જાણ્યા મેરખાન—અરે

૨ ઘો—તાણી તીરછી ભમર કમાન

મારો નાહી નેણોનાં બાણ—અરે

નાથી—છોડો છોડ છોડો તોડાન

૨ ઘો—જઈ વારી જોખન પે જાન—અરે જાણ્યા એતો

સાહેલીયો— ૨૩

મારા સમજે ન જો તો આલી શી બની—મારા

ખીલ્યાછે ગાલ આંકે

ખીલ્યાછે ચુલાખી પુલો

અધરે હાર જો પ્રવાળની—મારા

કુસુમ—બની બની બસ બહુ બની

દાસી—હાથની લટક

ચાલની ચટક

ચમકે વાહ શી ચટક ચાલની—મારા

૨૭૧ તથા નાથી— ૨૪

ભરી ભરી પ્રિતિની પ્યાલી પીજોને પીવરાવજો—ભારી

લટકે ને ચટકે રસીલી રસીયાને રીઝાવજો લટકે

જીવનનો લ્હાવો લેજો જો જીવનનો લ્હાવો દેજો

રસના રંગ તરંગમાં બુલબુલે બુલાવબે. ભરી ઘેરી
બની તમે ગુલ રસીલીરે, પીયુ બુલબુલ રસીલાને
બેબનના બદુષ કેદે ફુલબેને ફુલાવબે—ભરી

કૈસર તથા કુમદ—

૨૫

આવો આવો આવો અલખેલી સુકો મળવે લીનપેલી
વસંત ખેલ ખેલીયે—આવો

આવો આવો આવો રસીલા છખીલા ઊગાળા

નવેલી પ્રીતના રંગ રેલીયે,

પ્રેમ મોરલીયે પ્યારી હું નચાવું,

પ્રેમ પીચકારીયે રંગે ભીળવું

માનુંની મુકોને માન

છ હા હા

ઘેલી આતે શું ગુમાન

છ હા હા

માન પ્યારી માન પ્યારી માન

છ હા હા

માન પ્યારી માન પ્યારી માન—આવો.

પ્રેમ

અંક બોલો

સખીયો—

૨

ભીડ ભય ભંજન હાર સદાશીવ ભોળાને બજીયે—ભીડ
 માતુ ભવાની ભરથાર સદા શીવ ભોળાને બજીયે—માતુ
 અશરણુ શરણુ થનાર શશિ સુખશાન્તિ ભરનાર
 ભસાધર ભવજળ તારણુ હાર
 ગંગ ધર વાંચિછત વર વરનાર
 દમશાનના વસનાર સદાશીવ ભોળાને બજીયે
 માતુ ભવાની—ભીડ ભય

કુમદ—

૨૭

જોખનનું ફેણુ 'ખીલ્યું' છે આ પુલ
 પ્રેમ વારી સીંચી પ્યારી ગાલેશી લાલ્લી અમુલ
 પલકોના પાંચ લાખ નખરાના નવ લાખ
 જાણું તારી પરથી કુલ

સખીયો કુમુદ—

૨૮

સપ્તર શરદ પુનમની રાત રી સે.હામણુરે,
 હેતે હળી મળી આનંદ કરીયે આજ ચાલો રમીયે
 સંગાથે આવો આમનીરે.

સાંખી

પ્રીયતમ નામ પ્રભુ તણુ એમાં નહીં કાંઈ ફેર
 સેવો સતીયો રનેહથી સુખની લ્યોને લેર

દષ્ટ્યે તાલ ધરીને જહાલ ગાવો ગીતડારે
 રમ જુમ રમ જુમ રમ જુમ—ચાલો સુંદર ચાલ
 આવો સાહેલી સંગાથે સુખને માણીયેરે.

રજની શોભે ચંદ્રથી સતીની શોભા શ્યામ
 ભભવત ગોપે ભકતથી ભકતની શોભા રામ

કેવું મધૂર મારા પ્રીયતમ પ્રભુનું નામ છેરે
 કરીએ પ્રીતમ કરાં ચરણો દકનું પાન
 ધરીયે માળા મોહન કરાં મીઠાં નામનીરે

દાસી તથા ચંડસેન— ૨૯

જવો જવો છોડો મને ન સતાવો

ચંડસેન—અંબા અલખેલી ચોરાંતો આવો જાએ

રાખે જુદાઈ પ્રાણુ શાને બની અજાણુ

જરા અણીયાંળા નેણો નચાવો

ચાલો આનંદે લહાવો ઉદાવો અંબા—જવો

દાસી—શાને થાવો ધલા કાલા બનીને દીવાના દાલા

ચંડસેન—પ્યારી આર્લીગન આપુ અવાવો

વાગ્યો કારી કારી ધા મને મરતો બચાવ

દાસી—ખાતેથી ખડશું ખાવો અંબા અલખેલી—જવો

યોગીની—

૩૦

અજ્ઞાન બનીહે તેરી જોર જીવાની અમર નહી તેરી કાયા
 ઇસ દુનિયામાં દો દીન રેના કયું લગ રહી મનવા માયા—
 કાયા માયા સંગ ચલે નહીં સમજ સમજ બાંધવ મેરા
 હાલ ભલાઇ કરલે અંદા એકદીન જંગલ હો ડેરા
 શીસાકા તું સાદા કરતા કંચન કહાસે પાવેગા
 બાવલ બીજ ભુમીમે બોયા આમ કહાસે પાવેગા—

કામસેના—

૩૧

હું કેવી નારીં નવેલીરે
 હાંત દાળમ વળી ગાલ ગુલાબી કળી કહો કોઇ
 ચુટે પેલી—હું કેવી
 કપકને ઘાયલ કીધા પલકોર્મો પાડી દીધાં કરવા
 નેચાહે કેલી—હું કેવી
 નખરામાં નહીં હું કાચી પ્રાંતમાં રાખું રાચી
 પ્યારી વીના થઇ છું ઘેલી—હું કેવી

કામસેના—

૩૨

એજ આવોજ આવો જામોલા છેલા જરા નખરેથી નારી રીઝાવો
 નખરેથી નારી રીઝાવો એજ જરા ધીરાં નયનોને નચાવો—એજ
 વારી વારી જાઉં તુજપર હું પ્યારા લાગો છો કાચા કુંવારા
 કામજલા—હાય હાય
 કામસેના—લાગો છો કાચા કુંવારા

કામજલા—વોય વોય

કામસેના—લાગે છે કાયા કુંવારા—એજી

કામજલા—હહા કહન હે મોરી પ્યારી બોકો દેદે અપ્પ બલે લગાઈ

કામસેના—નહીં નહીં નહીં એમ તો થાયા

ધીમે ધીમે ધીમે કામ સંધાયા

હવે માને આ થઈ છે પ્યારીને દેશે તમાને સુધારી

કામજલા—વાહ વાહ વાહ વાહ વાહ પ્યારી—એજી

વાસતીકા

૩૩

પ્રીત બાંધી પ્યારા પીયુ સાથે

નહીં થાવા દઉં પ્યારા આ દુઝીયી દુર

જે જે થાતા નહીં દુર તજી નાથે

કાચી કળી આ હસમની સમર બનીને પ્રાણુ

પરાગ ચુસે પ્રેમથી લ્યોને પ્રેમની લહાણુ—

નટવરસી—

મળી નાજીક તું નારી અલખેલી પ્યારીરે

નહીં કરે ન્યારીરે ભીડી બાથે પ્રીત બાંધી

અડસેન—

૩૪

આવ આવ અલખેલી અંબા અધામન તુંદે

આલીંગી આ અલખેલાને અગણીત લાવોલે

અળગી નાથા અવળી અંબા કહું કર જોડી બે

અનંગ કેરી આગ આલાવી આનંદ રહેયે દે

આ ભુવણુ તું માગ મંધુરી આપું અતીશય લે

પણુ આવીને મોરી સંગે રાતી દોવસરે

કેસરી—

૩૫

મારા સંસાર સારની સ્નેહી સંગી સતિ શંકાશીલ શાને થાયરે
સ્વપ્નથી શોક શાણી નવ કરીયે ધ્રુવર ધ્રુવજા તે થાયરે
ભળે ભયહર સુખકર દુઃખહર શ્રીધર પાપ
અપાય ક્યાપરે મારા સંસાર સારની

કેસરી—

૩૬

સતનો સહાયક રામજી સત સાથે ફરનાર છે
રામજી રક્ષણ હાર છે તો કાણુ નામ લેનાર છે
કુમુદ—જાઓ જાઓ સીધાઓ સુખે સલુણા સ્યામજીરે
સખી—આવો આવો નિભાવી વેગે વચન વિશ્વામજીરે
નટવર—રખવાળા કરો શ્રી રામજીરે—જાઓ
સખી—બહેલા વળજે
કુમુદ—વચને પાળજે
કેસરી—હોજી હોજી મુજ અંતરના આ રામજીરે જાઓ

નાથી

૩૭

હારે થાશે થાશે મારા હૃદયમાં ફેરી હોંશ
આજે પુરી થાશે—હારે
ધુધરીયાળા અઝરે ઝુમણા આજે પહેરાવશે—હારે
ઝંઝરને ઝુમણાં પહેરી શેરીયે શેરીયે
લટકા મટકાથી ચાલી
અણુ અણુ અણુ અણુ અણુ અણુકારી નાથી આ જાશે—હારે થાશે

કુમુદ—

૩૮

જ્ઞાને આલ્લી સાહેલી સ્યામથી શરમાયે
 હારે ચતુરા આહક ના આહક આ જાણાયે
 પીયુ પ્યારા ને પલંગે રંસ બસ કરજે અનંગે
 ભરી પ્રીતી પ્યાલી પાયે—જ્ઞાને
 જ્ઞાને શરમાયે કેની મારા દીપરથી બેની જાને પ્યારાની પાસે જાને
 નહીં તો આ જ્ઞેબનનું સુકાઈ પુલ જાયે—જ્ઞાને
 વસંતિકા—

હાંસી કરવા આહો છો
 નટવર—શાણી શું મુને કહો છો
 વસંતિકા—જાણ્યો
 નટવર—નહીં જ્યોરંતો આવો
 કુમુદ—મનમાંહે બહુ લાવે અંતરથી એ જાણાયે—જ્ઞાને

કુમુદ—

૩૯

વાહ વાહરે શીતળ વિમળ શી સંખ્યાની છાયા
 છાય છે—વાહ
 મીઠા મીઠા વાયુ વાય છે
 મીઠા ગીતો પખી ગાય છે
 સુંગધી પુલડાં પરે દીલ ફુલડાં
 ધુમી ધુમી સુમી બુલ બુલ ડોલાં ખાય છે
 પ્રેમ નિશે મસ્ત શાં જણાય છે—વાહ

કામસેના—

૪૦

નજરીયાં મોહનજી નહીં મારો
 રંગ રંગીલા રંગે ભીંજવું
 ગણું હું પ્રાણથી ચારો—નજરીયાં
 ભોજન લખતાં નીત જમાડું
 કદ નહીં હવે ન્યારો—નજરીયાં
 હાં ઉતાં વળા તથા વોરી
 અટ લગ્ન કરીને આ વોરી
 દઉં આલીગન નો સ્થાવોરો—નજરીયાં

કામજલા—

રસ અધર પલ્લવ પાવોરી
 મતવારો મતવારોરી—નજરીયાં

ચાગીની—

૪૧

બ્રહ્મ ભકિતનો કરને પ્રાણી સફળ થાય મન વાણીજી
 આ સંસાર કાળની બાજી તેને સ્થોર તે જાણીજી
 કાયા માયા જાણ્ય કારમી જ્યમ આકળનું પાણીજી
 ક્ષણ ભંગુર સહુ ખેલ ખલકનો પું જટ લેને જાણીજી
 જે જોયું તે સર્વ જવાનું રંગ રાખને રાણાજી
 અવીનાસી પ્રભુ એક અખડીત ગુણાનીત ગુણુખાણીજી

કેસરી—

૪૨

ગહન ગતિ અકળ અતિ ધસ અજબ તારી

માયા મોહથી જમાવે ભાગ્ય ગતિ ન્યારી
 રાય રંકને સમાન પલકમાં બનાવે
 વિપત વ્યાપી સાચને સોના સમતું તાવે—ગહન
 દાસ દાસીયો કરે ખમા ખમાની વાણી
 તે પુરૂષને હાથ જોવા બેઠીયો નખાણી—ગહન

અક બીજો સંમાપ્ત.

અંક ત્રીજો

કુસુદ—

૪૩

શીદ તરસાવો શીદ ટવલાવો દીલ દયા લાવો
 અવો હવે આવો—શીદ
 વાટલડી નેપહું વાલમજી થાકી
 આખલડી રોષ રોષ પ્રીતમજી પાકી
 મુખડું મોહન હવે તો બતાવો—શીદ

ચોગીની--

૪૪

ધસ્તર ખુરં જે ફરે, તે સારાને માટ
 સમજી શાણી દેતજી અંતરનો ઉચાટ

*

*

*

*

સંકા તજીદે સુભગા, કર વહાલમની વહાર
 તુજથી તુજ પતિ છુટશે લખ્યો લેખ કિરતાર

આકાશ વાણી--

ભોગી ભોગ તજે હવે જોગી સભે જ્ય જ્ય
 પુર્વે રવી પ્રકટી કહો જગો પડ્યું મલાત

કુસુદ—

૪૫

છજે જાઉં છળી ચરી લાવું છોડાવી છેલાને છોડાવી છેલાને—છજે
 ધરં પ્રથમ પુરૂષનો વેષ દરબારે કર પ્રવેશ
 થઉં પ્રગટ પુષ્પસીંહનાને કહું જવા કુસુમને ડામે
 લઉં સંગ દારીને બદલે હથિયાડાખંધ યુવકને
 ઝોઝલ પડે થઇ દાખલ દુરમન દરમાં કરી જલ મ
 આવુ બસ લાવુ છોડાવી હું અસ ખેલાને છજે જાઉં

શીવલી—

૪૬

બાપાજી હુ વધાઈ લવી જુઓને મારી મા આલી
રસો—જા જા ઘેલી ચમ યુ છોડી

શીવલી—ના ના કેલી જઈ જુવો દોડી
ખચીકરી મને બોલાવી જુઓને

નાથી—

૪૭

સુખખર જીવન તરવા સહીર મન જે આશધારો સુખં
માનજે ઘોષ આ અમાલ એક ખાસ મારો
મજ્યુ જે સ્ટેજ આવી તેમાં સતોષ લાવી
ખેની ન પીશે છોડી દુધ ઝેરી લોલ યારો સુખં
લોભમાં જે લખટાશે ખરે ખતાજ ખાશે
જણ્યો હેવાલ મારો હાલ એવો છે ચનારો સુખં

ચોગિની—

૪૮

અરે રે જાલીમ જગશે તારો
જુહો વહે વાર છે રે...અરે રે
અરે રે નિરભય ફરતો નહારો
સારાનો સહાર છે રે અરે રે
ઝડીળ શંક કસ્તુરી ઝગો નિરજન વને વસનાર
મરે કસ્તુરી કારણે લાખો બની શિકાર
સુગુણ કારી કસ્તુરી માટે ઝગો શીરે છુરી
વિના ભયે શ્વાન જુહો જસનારો—સારાનો

ગુલાબને ડોલર કળી અણુ ખેલી ચુટાયે
 માળા કાળ વિધાયને અકુકાળ છિકળાય
 સુગંધ છે તેમાં બરી માટે તેને શિરે જરી
 આવળ તણાં કુલ ન કોઇ જોનારો સારા
 કાતળી કાતળી શેરડી હાથે હાથ કપાય
 દાંતે દાંત ચવાયને વાડે વાડ પિલાય
 સુરસનીદ છે માધુરી માટે તેને શિરે છુરી
 આવળીયાની બાળું ન કોઇ જનારો...સારા

કુસુમ—

૪૯

મીઠી મીઠી વાણીના તાર બોલે
 મારા તનના એ સાથ તાર ડોલે
 મળી બેના જે તાર સંગ વાગે
 અલ ખેલી તો એર રંગ જાગે

કુસુમ—

૫૦

બોલ બોલરે ગુમાની ગોરી બોલ
 કાંધ કોડીલનો કંઠ બોલ બોલ—બોલ૦

વાસંતીકા—

છોડ છોડરે જકેલા છોડો છોડ
 મન મોહના નમૂખ આમ બોલ

કુસુમ—

જો આ ગુલાબી ગાલે દાવાનો બન્યો

આ મરકતા મૂણાલે મરતાનો બન્યો
તુજ પ્રેમ દીય ઉગ્ગલે પરવાનો બન્યો

વાસંતીકા—

કામી અંધ તું અકાલે મરવા નો બન્યો
મરવાનો બન્યો નહીં ઠરવા નો બન્યો કાંઈ—બોલ૦

વાસંતિકા—

૫૧

આવી સોહીની સુરતપર મોહીની મુરત પરજો
જોબન ડોણુ ન વારે —આવી
મતવાલાં નેણાં જાદુ કરે

કુમુદ—

વાહરે વાહ વાહરે વાહરે વાહરે વાહ વાહરે
વાહરે—આવી
રૂપ વસે ક્યાં ધન પરે કે ધનપર વસનાર
જે જેના મન પર વસે તે દુપનો અંબાર વાહરે —આવી૦

હરબારી કુમુદ

૫૨

કબુલછે કબુલછે કબુલ હજાર વારછે—કબુલ૦
તો થાઓ સહિ તદ્યઆર
વિર. ચિાર ની શી વારછે
નારી વેશ ધાડી જાણું શત્રુ મહેલની મોજાર

પછીતો તીખી ટેકને આ તેજલી તલવારછે
 મહારાણી ની રંગ લઉં
 હું પણ જઈને સગ થઉં
 શિં સિધારો સર્વ જન હુકમ મળે તદ્યારછે—કબુલ૦

—નાથી—

૫૩

હા હાય હાયરે દમડો હાય, ગઈ કંઈ કાઈ બતાવો નેભાઈ—હાય
 હા ધન પાપીનું ભલે જાય, ખાપ ધન ચારોનું ચારજ ખાય—
 જાય

મડી હ્યો પણ દમડીડ્યો,
 થી હવે હરીનું નામ જ્યો,

—

યરે દમડી, હાયરે દમડી હાયરે દમડી
 ય, હાય, હાય, હાય, હાય, હાય.

તિકા—

૫૪

ડો આગુ અરેરે (૨)
 શે કાઢતો કહેશે છીનાળ,

—

માં ચાને દરેછે (૨)
 જુ હું છું ફંવારી બાળ,
 તિકા—

આળ ચઢેલી બાળનો,

કોઇ ન ઝાલે હાથ,

કુંભુક—

તો આ બંદો પ્રેમથી,

પરણી થાશે નાથ

વાસંતિકા

જેવાં આ બાઇ હરખાં

તેવાછે આ બાઇ સરખા

કુંભુદ—

કહે કેવી જુગતીછે જોડી દીધી જોડ

વાસંતિકા—

નહી ખામી કે ખોડ—છોડ

કુંભુદ—

લટક મટક ચટકાં ભરી,

જેવી ફકડ નાર

તેવો ફકડ ફાંકડો અકડ આ સરદાર

કુંભુદ—

પ્યારી રંગે ભીંજવુ અનંગે રીઝવુ

અલખેલી મદ ઘેલી નવેલી પ્યારીરે

વસંતિકા—

આવો આવો અલખેલાં રંગીલા

રસીલા છખીલા છોગાળા હું જાઉં વારી

સારસના જેવી જોડી છે આ જોડ

કુંભુદ—પ્રીયુ પ્યારી પુરો મન માન્યા તમ કોડ

વાસતિકા--આલોજી નાથ આવો આવોજી સાથ

નટવર--ધીક નારોની જાત હાથ હાથ હાથ

થાય થાય થાય લાય લાય લાય--ખારી

શ્રી હરિ દે તું પરમાનંદ રસે સૃષ્ટિ ભરી,

સદા મન તુજ ચરણ લીન રહે હુ પદનાં મદને પરહરિ,

નીતી ન્યાયે દયા ક્ષમાયે રહે સદાયે દીવ હરો

સર્વ ધર્મ કર્મના પ્યાન મહી

મન વરી વિજય વરી -- શ્રી હરિ

